

Årsberetning for Sulitjelma Historielag for året 1999

Styret har i 1999 bestått av følgende:

Leder:	Kjell Lund Olsen
N-leder/sekretær:	Wenche Spjelkavik
Kasserer:	Per Erik Sletten
Styremedlem:	Sonja Svensson
”	Björg Lund Olsen

Møter: Det har i året vært avholdt 1 årsmøte, 4 medlemsmøter og 1 styremøte.

Medlemsmassen: Laget har i 1999 hatt 51 betalende medlemmer, en økning på 11 medlemmer fra 1998.

Lagets drift i 1999:

Nye lokaler:

Ved inngangen til 1999 var flyttingen til de nye lokalene i andre etasje på Storkontoret kommet godt i gang. Men det var i hovedsak hvelv/arkiv som var tatt i aktivt bruk. I løpet av høsten ble det arrangert flere dugnader der lesesal/møterom ble totalrenovert, veggene ble tapetsert og malt og det ble lagt nytt gulvbelegg. Møterommet fremstår i dag som lyst og trivelig. Mørkerommet ble også omfattet av dugnad, og her ble det innredet arbeidsbenk. Vann og avløp var installert av huseier (Fauske kommune). ”Innvielse” av lokalene ble feiret med ”åpen dag” ved årskiftet, der det ble servert gløgg og vist lysbilder fra lagets fotosamling.

Prosjekt lokalhistorisk arkiv

I løpet av året fikk vi inn en stor avlevering fra Sulitjelma Arbeiderparti, samt en rekke mindre avleveringer, to var fra private. Bortsett fra at det avleverte materiale var omfangsrikt og som vanlig noe ”kaotisk”, var materialene denne uten mugg og skitt. Materialet er nå sortert og registrert på avleveringsliste og dermed tilgjengelig. Det var søkt om i alt 46 500 til arkivprosjektet, vi fikk inn kr. 10 000. Dermed har laget måtte prioritere innkjøp av ny arkivreal samt dekning av kostnader for å få ordnet det avleverte materiale.

Fortsatt gjenstår altså å få arkivet ”finsortert” og satt inn etter arkivkatalog. Dette arbeidet vil fortsette i kommende år.

Fotoarkivet

Det ble også søkt om midler til et prosjekt for å få lagt fotoarkivet i en bilde/tekstdatabase, som skal brennes på CD-plate. I dag består fotoarkivet av et kortsystem med tekst og minibilde av hvert foto vi har avfotografert. Formålet med å få lagt alt på data, var for det første at det skulle lette uttak av bilder til kalenderen, og for det andre at man kunne låne ut CD-plate med billed databasen til museer (eks. gruvemuseet) slik at besøkende kunne få se fotosamlingen.

Historielaget har fått laget en database og det som gjenstår nå er å få skrevet inn alle kortene samt lagt inn foto, en ressurskrevende oppgave.

Aktiviteter

I forbindelse med Mons Petter-festivalen –99, ble historielaget spurt om vi ønsket å ha egne arrangement. Laget satte da opp to turer ”på gamle tomter”, den ene var en rundtur på Furuhaugen under ledelse av Andreas Spjelkavik. Denne turen er nærmest blitt en årlig tradisjon som Andreas holder i hevd, og den samler mange mennesker hvert år. Den andre turen gikk fra Jakobsbakken langs linbanetraseen frem til Helsingborg-bruddet og ”treabrakka”. Stedet ligger mellom Jakobsbakken og Sagmo. Turen samlet ca. 30 deltakere, og det ble gitt ut en liten informasjonsfolder. Alt gratis. Turledere var Kjell Lund Olsen og Wenche Spjelkavik.

Sulitjelma turistforening tok også kontakt i anledning at de skulle åpne sin nye turisthytte på Ny-Sulitjelma i festivaluka. Historielaget ble bedt om å bidra med lysbilder fra gamle dager på Hanken.. Det ble lagt ut påmelding til lysbildevisningen, da lokalene maks kunne ta 50 personer. Fremmøtet ble nok større en turistforeningen hadde ventet og hvor mange som var inne på lysbildevisningen er usikkert. Men trangt ble det. Etterpå var det rømmegrøtsalg og dans til Cato Hultman og Willy Haldorsens trekkspillmusikk. Sulitjelma turistforenings egne medlemmer fikk ikke plass på lysbildevisningen, så i september var Wenche Spjelkavik nok en gang på Hanken og viste bilder. Turistforeningen signaliserte at de ønsker å gjenta suksessen til neste års festival, og historielaget samarbeider gjerne om nye aktiviteter på Hanken.

I nyttårshelga ble det holdt åpen dag i arkivet, det ble vist lysbilder og servert gløgg.

Oppmøtet var dårlig, to personer utenom laget kom innom. I etterkant har mange meddelt at de ønsker tilbudet satt opp igjen og dette vil bli gjort.

Deltakelse eksternt

Sulitjelma historielag fikk på nyåret henvendelse fra kulturkontoret i Fauske med ønske om at laget kunne velge en representant til årbokkomiteen for ”årbok 2000”. Per Erik Sletten ble valgt til å representere laget, og var med på arbeidet med utgivelsen. I ettertid har Fauske kommune bedt Per Erik om å fortsette i komiteen, noe laget er meget godt fornøyd med. Sulitjelma historielag ble bedt om å stille representant til den lokale ”tusenårskomiteen”, og her deltok Kjell Lund Olsen. Kjell representerte også laget da vi ble invitert av Sulitjelma nærmiljøutvalg til et møte der en skulle diskutere lokalsamfunnets ”krav” til opprydding etter 100-års gruve drift. Wenche Spjelkavik deltok i den offentlige befaringen der SFT, Statskog, fylke og kommune var med. Hun representerte da Sulitjelma nærmiljøutvalg, men fikk også lagt frem en skriftlig rapport om Sulitjelma Historielag syn på kulturminneforvaltning i anledning oppryddingsarbeidet.

Gave ved Sulitjelma kirkes 100-års jubileum

Ved jubileet for kirken i høst, ble det diskutert om historielaget burde gi en presang til kirkens jubileum. Historielaget tok kontakt med Sulitjelma velferdsfond og det ble enighet om at det skulle gis en felles presang som består av en minnetavle med kart over kirkegården og navn på gravlagte. Det har i mange år vært etterspurt navneopplysninger og gravkart over den gamle kirkegården. Kirkevergen har tidligere hatt intensjoner om å få dette gjort men ikke klart å gjennomføre dette. Fra historielaget påtok Andreas Spjelkavik og Bjørg Lund Olsen seg å utføre rekonstruksjonen. Det har vært lagt ned et stort og vanskelig arbeide med å samle opplysninger fra ulike kilder, og Andreas Spjelkavik har tatt den krevende oppgaven med å kontrollere og sammenfatte alle opplysninger. Slik det ser ut i dag, vil det bare være mulig å knytte et mindretall av de gravlagte til gravsted og gravnummer på kart. Det arbeides videre med utforming av minnetavlen. Velferdsfondet skal finansiere oppsetting av tavle, og vi håper alt skal være på plass slik at dette kan ”avdukes” i løpet av Mons Petter-festivalen 2000.

Gaver til laget

Våren –99 fikk historielaget kontakt med Aagot ”Lillan” Lund Engebretsen. Hun er datter av tidligere administrerende direktør i Sulitjelma Gruber, Kjell Lund. Anfind Anfinsen er Aagots bestefar. Under siste verdenskrig kom Kjell Lund fra hovedkontoret i Oslo og til Sulitjelma for å lede bedriften i en vanskelig tid. Lillan har på oppfordring skrevet ned sine minner fra den tiden hun bodde her, og de inntrykk dette ga. I tillegg har hun gitt historielaget en fantastisk minneberetning fra sin bestemor, Aagot Andfinsen. Hun kom som liten pike til Sulitjelma og forteller om forholdene på 1890-tallet. Også en beretning nedskrevet av A. Andfinsen, har historielaget fått. Vi håper også andre, unge som gamle kan skrive ned minner fra Sulitjelma, og oppfordrer alle lagets medlemmer til å gå i gang.

Universitetenes registreringsentral

Historielaget har vært så heldig å få skrevet inn på data en del materiale ved Unireg, det betyr at dette for eksempel kan legges ut på Internett. Følgende er materiale er ”digitalisert”

Pelle Molins korrespondanse, diverse upubliserte brev fra Sulis.

Kåre Odlaugs hovedfagsoppgave.

165 intervju med gamle sulisarbeidere, samlet inn av I. Kristiansen.

Sulitjelma Samvirkelags 40 og 50 års beretning.

Anfin Anfinsens beretning fra 1915.

Utdrag fra medisinalberetningen for Sulitjelma.

Jubileumsboka for Sulitjelma Aktiebolag, 1886 – 1916.

Utdrag fra boka i Midnattsolens land, av Paul de Challeu.

I tillegg har Kjell og Wenche skrevet inn

Carl Fredrik Carlsons minner, og Karl Hansens memoarer.

Kjell Lund Olsen

Wenche Spjelkavik

Sonja Svensson

Björg Lund Olsen

Per Erik Sletten